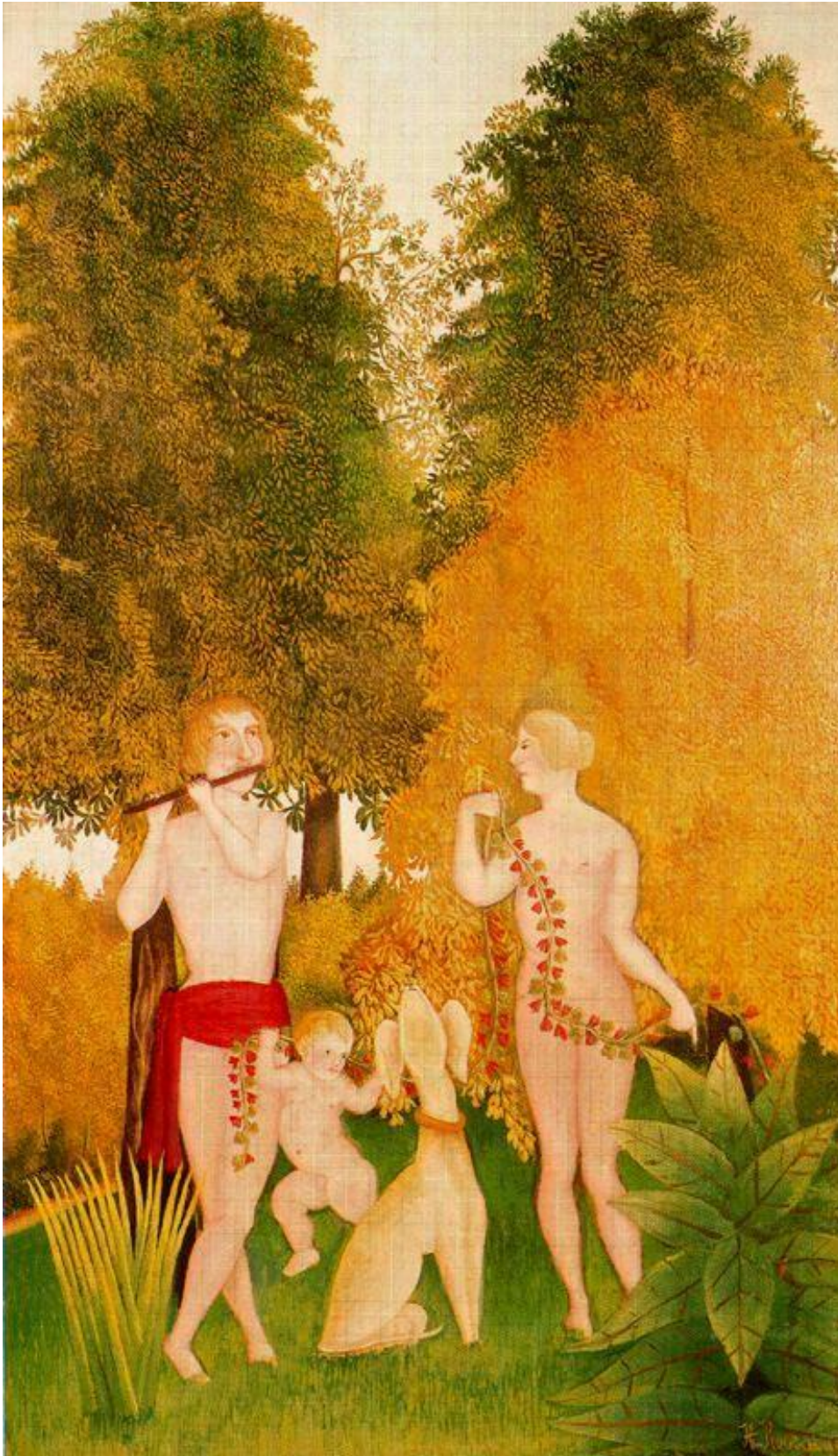

NAGY JENCIKLOPÉDIA

Az emberélet minősége

Bölcseleti és lélektani vizsgálódások

Szabad ötletek és irodalmi idézetek jegyzéke

1.

SZABÓ LŐRINC:
PISZKOSSÁGOK

Sokszor elszörnyedek magamtól,
hogy egy-egy rossz óra alatt
mi minden megfordul fejemben,
mennyi förtelmes gondolat;

s ha visszanézek tíz-húsz évre,
bűnökre - mennyi tévedés! –

majdnem revolvert ad kezembe
a kései szégyenkezés.

És lassan mégis belenyugszom:
Ilyen voltam, hát mit tegyek?
Akárhogy bánom is ma ezt, azt,
megváltoztatni nem lehet.

És ez a megváltoztathatatlan,
amit most már vállalni kell,
azzal vezekeltet a rosszért,
hogy sohase felejttem el;

de vigasztal is, jóra oktat:
szeretni, ami emberi -
piszkosságaimból tanultam

másoknak megbocsátani.

1933

*

Önerőből jó eséllyel boldogtalan
balgák, önfejű önsorsrontók
önbecsapók, pótcselekvők
életgyávák, tetszhalottak
betegségbe, munkába menekülő
haszontalanok, paraziták
kishitűek, hitetlenek - istentelenek
önistenítők, bálványimádók
babonások, balhitűek
önsanyargatók, önkínzók
életművészek, élvhajhászok
lelki betegek- pl. depressziósak
fóbiás féléltűek
defenzív életvezetők
önismerethiányosak
a buták
tanulatlanok-tudatlanok
illetmtudatlanok
neveletlenek
aljasok, gonoszok
hivatástalanok
pályatévesztettek
bűnbakkeresők, önkritikátlanok
játszani nem tudó, nem szerető

humorérzéketlenek
(ön)gyilkos gúnyolódók
otthon nem teremtek
rossz evők és ivók
ünnepnélküliek, ünneprontók
"autista" kommunikációképtelen
egydimenziós-redukált emberek
"hiánybeteg" pl. mulatni képtelen
nem énekelnek és táncolnak
álbarátokkal körülvettek
hidegháborúzó
szerelmet nem ismerők
rosszul házasodók
gyerektelenek, gyerekellenesek
gyerek elnevelők
birkák és szektások
békétlenek, pereskedők
Kohlhaas Mihály féle igazságkeresők
képmutatók, hipokraták
farizeusok, törvényeskedők
irgalmatlanok, kegyetlenek
meritokraták - naplopók
perfekcionista
perverzek, deviánsok
kriminális karrieristák
ábrándozók
megalkuvók
cinikusok, pesszimisták
pszeudo önfeláldozók stb. stb.

*

Objektív nehézségek a boldogság útjában
súlyos betegség
sokszázalékos rokkantság
testi és szellemi fogyaték
reménytelen nyomor
ártatlan áldozat
mostohagyereksors
hajléktalanság
krónikus munkanélküliség
családi tragédiák
rendőrállam, diktatúra
negatív diszkriminálás
apartheid rendszer
vészkorszak, Gulag

börtönbüntetés
élettárstalanság
meddőség
száműzetés, deportálás
nemzeti tragédia
Berufsverboten
balszerencse, katasztrófa
jogfosztottság
hadiállapot, frontszolgálat
vallásüldözés
adósrabszolgaság
családi tűzfészek
rossz korban élsz
nehéz iskolatáska
kínzás és alázás
igazságtalanság elszenvedése
gazdasági csőd
vadkelet, "ököljog"
paternalista állam
jégkorszak
Robinson szigetén
szenvedélybetegség
agymosás, indoktrinálás
kényszermunka
környezetrombolás
kontraszelekció
rossz vezetők, rossz kormány
rabkórház
stigmatizáltság
természeti csapás
vadkapitalizmus
kiszolgáltatottság
iskolázatlanság
bűnbak szerep
Bábel tornya
világvég
 kozmikus katasztrófa
amnézia
megerőszakolás, trauma
rágalmazás, meghurcolás
kiközösítés stb

*

Szó szerint vagy képletesen?
kiszúrni a szemét

betömni a száját
elaltatni az éberséget
húzni az időt
elhúzni a nótáját
kicsavarni mint egy citromot
lehozni a csillagot az égről
a lába nyomába lépni
hajba kapnak
az arcára fagy a mosoly
leég az arcáról a bőr
szarból aranyat csinál
lélekölő munka
szerecsent mosdatni
több bőrt lehúz a rókáról
fejveszett menekülés
szájkosárral és pórázon
egy kő gördül le szívéről
lidércnyomás
gyereket beszél a hasába
zöld ágra vergődik
nem tesz ki az ablakba
szócsata - érvpárbaj
agyalágyult - híg agyvelejű

*

Húzz hasznót ellenségeidből.

Értened kell hozzá,

hogy mindent a jó végén fogj meg,
ne a pengén, hogy megvágjon,
hanem a markolatán, amely megvéd.
Kivált, ha ellenségről van szó.
A bölcsnek több haszna van ellenségeiből,
mint az ostobának barátaiból.
A rosszakarát néha hegyeket elmozdít,
melyeknek a jóindulat nem merne nekigyürkőzni.
Sokak nagyságát haragosaik alapozták meg.

A hízelgés ártalmasabb a gyűlöletnél,
mert ez hatásosan orvosolja a hibákat, melyeket amaz elhallgat.
Az okos tükörnek használja a kajánságot,
mert jobban megmutatja a valót a vonzalomnál,
és általa elejét veszi gyöngéi leszapulásának, vagy kijavítja azokat.
Aki a torzsalkodás vagy rosszindulat mezszygójén él,
nem lehet eléggé résen.
(Gracián – Életbölcsségek kézikönyve)

*

Lemondás és áldozat –
ki és miért hozza?
szerzetesi fogadalmak
papi nőtlenség, cölibátus
Ábrahám és Izsák története
ember és állat áldozatok
szellem jóindulatát megnyerni
oltár és áldozat
lemondani a jólétről, a komfortról
önként vállalt szegénység (tüntetés, példaadás)
önkéntes böjtölés szent célokért
a diétázó lemondása egészségedért
lemondani a mai verébről a holnapi tűzokért
lemondani egy szervedről rokonod életéért
lemondani a hivatásodról, hogy anya lehessél
amiről könnyű és amiről nehéz lemondani
lemondani a világi hatalomról
a szabadságodért hozott áldozatok
a hivatásod gyakorlásáért hozott áldozat
áldozati bárány - bűnbak
a fasizmus és kommunizmus áldozatai
önfeláldozás - életedet a hazáért, istenért
hősök, vértanúk, mártírok - hősi halottak
semmiről nem mond le - mindent elveszít
mit áldozunk családjunkért, barátainkért
szentmise mint áldozat - Krisztus áldozata

*

Ha az ünnep elérkezik az életedben,
akkor ünnepelj egészen. ...
Tisztálkodjál belülről és kívülről.
Felejts el mindent,
ami a köznapok szertartása és feladata.
Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel.

Nézd a régieket,
milyen áhítatosan,
milyen feltétlenül,
milyen körülményesen,
mennyi vad örömmel ünnepeltek!
Az ünnep a különbözőség.
Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás.
Az ünnep legyen ünnepies. ...
mindenek fölött legyen benne valami a régi rendtartásból,
a hetedik napból,
a megszakításból,
a teljes kikapcsolásból,
legyen benne áhítat és föltétlenség.
Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme.
Készülj föl rá testben és lélekben.
S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja.
Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is.
Ilyenkor felejts el mindent, figyelj az ünnepre.
MÁRAI SÁNDOR

*

Rövid, mint a pünkösdi királyság.
(Ez csak egy napig tart.
Szokás volt az alföldön pünkösöd első napján
egy szép kis gyermeket, néhol csakis leányt,
csinosan felöltöztetni, versekre betanítani,
mikor aztán megy házról-házra,
hirdeti az ünnepet, ajándékot kap.
Az ő egy napi hivatala pünkösdi királyság. –
A versek ilyformán hangzanak:
»Mi van ma, mi van ma? Piros pünkösöd napja,
Holnap lesz, holnap lesz a második napja.
Jó legény, jól megfogd a lovad kantárát,
Ne tépászsza, ne tapossa a pünkösdi rózsát.«)

*

Minden férfi mögött egy asszony áll
aki a múzsája
aki a szeretője
aki neveli a gyerekeket
aki otthont teremt
aki a társalkodónője
aki az eszmecseretársa
aki a háztartásvezetője

aki a konyha tündére
aki a hitének erősítője
aki megelőzi a betegséget
aki ápol, ha rászorulsz
aki a vendéglátást szervezi
aki távol tartja a zaklatókat
aki kimossa a ruháidat
aki öltözködési tanácsokat ad
aki gondozza a kertet
akinek van fix keresete
aki ellenőriz és számonkér
aki az élő lelkiismeret
aki igazmondó és irgalmas
aki emlékeztet és tervez
aki a biztató és a vigasztaló

*

RÁKÓCZI IMÁJA

A te kezében van szívünk,
uram, döfd át szereteted nyilával,
gyűjtsd fel a lomhákat,
vezesd vissza az eltévelyedetteket,
világítsd meg a vakokat,
lágýítsd meg a hajthatatlanokat,
bátorítsd meg a habozókat,
tanítsd a tudatlanokat,
gyarapítsd bennünk a hitet,
gyűjtsd fel a kölcsönös szeretet lángját,
s újra és újra kérlek,
add, hogy szereteted gyarapodjék,
hogy ez az isteni láng eméssze föl viszálykodásainkat.
Cum Deo pro Patria et Libertate!
1703. JÚNIUS 16.

*

Petőfi Sándor -
A XIX. SZÁZAD KÖLTŐI

Ne fogjon senki könnyelműen
A húrok pengetésihez!
Nagy munkát vállal az magára,
Ki most kezébe lantot vesz.
Ha nem tudsz mást, mint eldalolni
Saját fájdalmad s örömed:
Nincs rád szüksége a világnak,
S azért a szent fát félretedd.

Pusztában bujdosunk, mint hajdan
Népével Mózes bujdosott,
S követte, melyet isten küld
Vezérül, a lángoszlopot.
Ujabb időkben isten ilyen
Lángoszlopoknak rendelé
A költőket, hogy ők vezessék
A népet Kánaán felé.

Előre hát mind, aki költő,
A néppel tűzön-vízen át!
Átok reá, ki elhajítja
Kezéből a nép zászlaját,
Átok reá, ki gyávaságból
Vagy lomhaságból elmarad,
Hogy, míg a nép küzd, fárad, izzad,
Pihenjen ő árnyék alatt!

Vannak hamis próféták, akik
Azt hirdetik nagy gonoszan,
Hogy már megállhatunk, mert itten
Az ígéretnek földje van.
Hazugság, szemtelen hazugság,
Mit milliók cáfolnak meg,
Kik nap hevében, éhen-szomjan,
Kétségbeesve tengenek.

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kánaán!

És addig? addig nincs megnyugvás,

Addig folyvást küszködni kell.
Talán az élet, munkáinkért,
Nem fog fizetni semmivel,
De a halál majd szemeinket
Szelíd, lágy csókkal zárja be,
S virágkötéssel, selyempárnán
Bocsát le a föld mélyibe.

(Pest, 1847. január.)

*

KORUNK „ÉRTELMISÉGE”

(Címszógyűjtés a bűnlajstrom lexikonához)

kollaboráns – ügynök – janicsár – prostituált

gyáva nyúl – selyemfiú – mimóza – kocsmafilozófus

szakbarbár – parazita – más farkával csalánt verő

szájhős - nosztalgiazó – idegenmajmoló – önkiherélő

utánczó majom - humorérzéketlen – gyilkosan gúnyolódó

megmondó ember - ügyeletes zseni

okleveles mérleghamisító - szerecsenmosdató

relativizáló – irigy kutya - destruktív rivalizáló – önimádó

vaskalapos akadémikus - megmérettetést kerülő – erotomán

álszent – láncos kutya - illuzionista – a szart aranyának nevező

talentumelásó - rossz ügyet jól védő – időrabló – emberáldozó

kannibál - hullarabló – önfényező – erkölcsi hullá dezodoráló

ellenségképfestő – gyermek megrontó – szellemi gyarmatosító

zsarnokdicsőítő – dezertőr – koncleső – elhallgatásaiból élő

olcsó jános – népbútító – tömegmanipuláló – spicli, vamzer

trükkmester – demagóg ígérető – féligazságok bajnoka

önbíráskodó – önfelmentő – kormánypárti humorista – szajkó

heccmester – „pogromozó” – veszélyérzék tompító – bértollnok

pártkatona – szellemi párbajképtelen – kiváltságföltő – pojáca

pofátlan – szeméremsértő – cinkos bűnsegéd – dezinformáló

hidegháborús „hős” – szellemi népirtó – lelki kínozómester

kaméleon – levezető szelep – vizsályt szító – kandi kamerás

trójai faló – személyválogató – az uzsora indirekt apologétája

ködösítő – zavarosban halászó – bűn-bagatellizáló – ünneprontó

szellemi bomba hatástalanítója – kontraszelektáló – klikkesedő

szekértábor-építő – mizantróp – hazaáruló – szennyárvízi „hős”

kulturális környezetszennyező – parasztvakító – nyaló és taposó

szellemi hatalmával és az emberek hiszékenységevel visszaélő –

előre megfontolt, bűnszövetkezetben aljas indokból rablógyilkos

*

HA FÉRFI VAGY,
LÉGY FÉRFI

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne hitvány gyöngé báb,
Mit kény és kedv szerint lök
A sors idébb-odább.
Félénk eb a sors, csak csahol;
A bátraktól szalad,
Kik szembeszállanak vele...
Azért ne hagyd magad!

Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne szád hirdesse ezt,
Minden Demosthenesnél
Szebben beszél a tett.
Építs vagy ronts, mint a vihar,
S hallgass, ha műved kész,

Mint a vihar, ha megtevé
Munkáját, elenyész.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.
Százszorta inkább éltedet,
Tagadd meg, mint magad;
Hadd vesszen el az élet, ha
A becsület marad.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Függetlenségedet
A nagyvilág kincséért
Áruba ne ereszd.
Vesd meg, kik egy jobb falatért
Eladják magokat.
"Koldusbot és függetlenség!"
Ez legyen jelszavad.

Ha férfi vagy, légy férfi,
Erős, bátor, szilárd,
Akkor, hidd, hogy sem ember
Sem sors könnyen nem árt.
Légy tölgyfa, mit a fergeteg
Ki képes dönteni,
De méltóságos derekát
Meg nem görbítheti.

Petőfi Sándor, 1847.

*

A holt oroszlánytúl még a félénk nyulak sem futnak.
Az ébren vitéz emberrel ellenben, nem tréfa a tréfa

*

A nyíl általveri a testet, az ártalmas szó a lelket.

*

A puha igén és a lágy beszéden kiki megnyugszik,

mindent végezhet ember véle”

*

„Nincs melódia,
ami gyönyörűbb, felemelőbb és meghatóbb,
mint egy nagyszerű giccs,
ha időszerű lesz bennünk valamiért”
Santa Lucia – Rejtő Jenő

*

Mégis huncut a német, – ha ánglius is.

»Mégis huncut a német,
Hogy a fene enné meg...«
(A szomorú emlékezetű Bach-korszakban
szigorúan meg volt tiltva olyan dolog,
ami magyar hazafias színezetű volt.

Ez időből maradt fenn e nóta is.

Ez időtájban szigorúan megtiltatott e nóta húzatása
s midőn egy alkalommal az egyszeri cigányt
ezért felelősségre vonták,
hogy Miként merészel ily új nótát húzni,
– ő a dologról mit sem akarván tudni,

kérdé, hogy melyik legyen az a bizonyos új nóta? –
Az a »mégis huncut a német« – válaszolták neki.
– »Régi nóta ázs már« – teins-tekintetes-nagyságos uram –
csókolom kezsit-lábát – válaszolt a füstös találóan.)

*

Csodás átváltozások: plusz-mínusz

angyalkából házisárkány

a hatalomtól eltorzuló jellem

szellemes udvarlóból unalmas férj
kíváncsi gyerekből iskolakerülő diák
hamvas szűzből bűdös kurva
csendes Tiszából őrült, ki letépte láncát
aki leittasodva kivetkőzik magából
megszállott lesz, akiből az ördög beszél
megkínózva, hogy még anyád sem ismer rád
janicsárrá lett népi értelmiségi
a háborúban a lélek sötét oldala dominál
gyáva nyusziból bátor oroszlán
szép csecsemőből gnóm, koravén törpe
ronda lárvából tündérszép pillangó
anarchista diákvezérből technokrata
hőbörgő hőzöngőből konformista kispolgár
rablóból pandúr
pálfordulás: pl. üldözőből üldözött

nagy megtérések: latorból üdvözült
rajongóból cinikus
bálványimádóból gyűlölő
csodagyerekből tucatember
élsportolóból dagadt vagy rokkant

haramiavezérből papucsférj
remetéből mozgalmár

*

"Amikor azt állítjuk,
hogy a végcél a gyönyör,
nem a kicsapongók gyönyöreiről beszélünk
és nem az élvhajhászásban rejlő gyönyörökről,
ahogy egyesek magyarázzák –
vagy tudatlanságukban,
vagy mert nem értenek egyet velünk,
vagy mert helytelenül értelmezik a kérdést -,
hanem arról, hogy
testünk ne érezzen fájdalmat,
lelkünk pedig zavart."
(Epikurosz)

*

Gentlemen's agreement
Az (úri)ember adott szava kötelez

*

MZ
Magánzárka
Te sem tudhatsz semmit,
Rólad se mennek hírek a hozzátartozóknak

*

Betyárbecsület
Véd- és dacszövetségben

*

Világjáró
El mernél még indulni ma,
Egy szál ruhában egy kis motyóval,
De pénz, bankkártya stb. nélkül,
Hogy körbejárd a Földet,

Vagy csak Európát vagy Ázsiát?
Bízva az adományokban, az autóstokban,
S hogy tudsz dolgozni, mersz koldulni?

*

Látszólagos ellentétek egybetartozása?!

érdem és kegyelem
hűség és szabadság
szent és profán
gyengeség és erő
imádat és gyűlölet
test és lélek
álom és való
férfi és nő
bűn és erény
halál és újjászületés
pillanat és örökkévalóság
semmi és minden
szörnyeteg és szépség
adni és kapni
veszteség és nyereség
barát és ellenség
patrióta és kozmopolita
igazság és irgalom
szív és ész
múlt és jövő
alázat és büszkeség
individuum és kollektívum
elveszíteni és megtalálni
Isten és Sátán

*

Fedőszöveg – pseudo társalgás

A szegény ránéz a gazdagra, s ezt gondolja:

"Jaj, de gazdag vagy te".

A gazdag ránéz a szegényre, s ezt gondolja:

"Jaj, de szegény vagy te".

A szegény belül,

a lelke mélyén így kiált a gazdag felé,

teljes meggyőződéssel:

"Adj pénzt, adj pénzt".

A gazdag belül, a lelke mélyén,

így kiált a szegény felé, éppoly meggyőződéssel:

"Nem adok, nem adok".

Minthogy erről nem beszélhetnek,
társalgásuk folyton elakad.
(Kosztolányi Dezső: Kínai kancsó)

*

Jöjjön ki Óbudára,
egy jó túrós csuszára!
A kerthelyiségben sramli szől,
és ott lehet csak inni jól!

Az abrosz tarkabarka,
és rajta jó kadarka,
és már az első csók után,
meglátja, de jó lesz kint Óbudán!

*

Az emberi beszéd és írás formái (s így tartalmi)
tizenkét pont & aforizma & bordal & életbölcseesség &
sírvers & grafitti & értelmező szótár & bökvers & haláltánc &
képvers & krónika & jegyzőkönyv & locsolóversike &
vőfélyrigmusok & jeremiáda & ballada & vicc & napló &
parainesis & szociográfia & szabálykönyv & nyílt levél & sirató &
köszöntő & áldás és átok & apológia & útleírás & találós kérdés &
vezércikk & hirdetés & használati utasítás & vallomás & jövődőlés &
vádbeszéd & himnusz & anekdota & családtörténet & szatíra &
prédikáció & eskü, fogadalom & székfoglaló & szlogen & reklám &
paródia & életrajz & állásinterjú & nekrológ & novella & nyilatkozat &
példabeszéd & röpirat & eposz & szónoklat & recenzió & receptkönyv &
csasztuska & ítélet & fabula & vitairat & üzenet & tanúvallomás &
szózat & forgatókönyv & epigramma & csúfoló & beadvány & kérvény &
altató & bohózat & dicsőítés & epilógus & feljelentés & esszé &
tudósítás & riport & igazoló jelentés & apológia & kommentár

*

Emberi-polgári szabadságjogaimból
szabad költözés
szabad munkavállalás
szabad vállalkozás
szabad párválasztás

szabad gyermeknemzés
szabad gyermeknevelés
szabad iskolaválasztás
szabad utazás
szabad gyülekezés
szabad vallásgyakorlás
szabad szólás
szabad sajtó
szabad kutatás
szabad tanítás
szabad művészkedés
szabad politikai választás
szabad kereskedelem
szabad piaci verseny
szabad életstílus
szabad orvosválasztás
szabad tüntetés
szabad egyesülés
szabad öngyilkosság...
szabad önsorsrontás...?

*

Legjobb törvény legrosszabb erkölcsökből származik.
(A legrosszabb államnak legtöbb törvényre van szüksége.)

*

Minden asszony életében jön egy pillanat,
És úgy szeretne olyat tenni, amit nem szabad.
A férjében mindenáron csak hibát keres.
Ha jön egy másik, aki szebben súgja, hogy szeress!

Ismeretlen vágyak fénye táncol a szemén,
S a lelkében harcot vív a bűn és az erény.

Minden asszony életében jön egy pillanat,
De boldog ő csak akkor lesz, ha mégis hű marad!

A boldogságot nem adják ingyen.
Azért dolgozni kell.
Vigyázz, ha egyszer megszereted
Egy kalandért ne veszítsd el!

(Szenes Iván dalszöveg)

*

A lét elviselhetetlen könnyűsége
1968 prágai tavasza
Egy nőcsábász agysebész számonkér:
Hogy védekezhetnek a kommunisták azzal,
Hogy nem is tudtak a Justizmordokról stb. stb.
És felidézi nekik Odipusz király tragédiáját
(és írását akkor sem hajlandó visszavonni,
Amikor ezen múlik karrierje, sőt: állása!!!)

*

Odipusz király
Addig keresi a város romlása okát,
Míg meg nem találja saját tetteiben
(megölte apját, s anyjával hált)
S nem védekezett azzal, hogy nem tudta mit tett,
Kivájta a szemeit és elbujdosott...

*

„A mívelt világban, a jólnevelt osztályban
ezen borzasztó hit látszik megöröködni:
igazságos úton, saját fáradságából senki sem boldogulhat,
hanem minden módon
mások izzadsága gyümölcsének valamely részét
legalább el kell sajátítanunk;
s a nevelésnek fogásai abban állnak,
hogy ez szembeszökő lopásnak, csalásnak ne tartassék”
Táncsics Mihály

*

Baleset,

Vagy megrendezett baleset – merénylet

Pl.: éppen egy lengyel kormánygép zuhan le

Vagy Jörg Haider tragikus kimenetelű autóbalesete

<http://kuruc.info/r/39/29595/>

*

Az elmebeteg légvárat épít.

A pszichiáter meg szedi a lakbért.

*

Terápián

képeket mutogat a pszichológus a betegnek.

Először egy kört ábrázoló képet mutat.

- Erről mi jut eszébe?

- Pina.

A pszichológus rajzol egy négyzetet.

- Erről mi jut eszébe?

- Pina.

A pszichológus rajzol egy háromszöget.

- Na és erről mi jut eszébe?

- Pina.

- Hát azt hiszem a probléma egyértelmű.

Maga túlságosan sokat gondol a nemi életre.

- Én? Hiszen maga rajzol folyton pinát.

*

Dübörög a sebes gőzös kereke,
Messze van az édesanyám vidéke.
Sebes gőzös meg-meg áll, te meg jó fecske madár
Szállj előre, s vigasztald az anyámat,
Meg azt a szép göndör hajú babámat.

Véletlenül feltekintek az égre,
Nincsen csillag, mind lehullott a földre.

Lehullott a csillagom, elhagyott a galambom.
Esik eső a le a magas egekből,
Boldogtalan csak én vagyok egyedül.

[A legszebb gyimesi csángó népdalok](#)

*

Kevélység.

A pénzt rút kevélység szokta követni.

Az angyaloknak is a kevélység ártott.

Büdös a kevélységtől.

Kevélység a harag első oka.

Kevélység és esztelenség testvér-atyafiak.

Kevélység a tudatlanok hibája.

Kevélység a romlásnak kalauza.

Kevélységgel jár a jó szerencse.

Mit ér a kevélység, hogyha vén a feleség.

Ritka gazdag kevélység nélkül.

Ritka nagy szerencse kis kevélység nélkül.

Ritkán jár a szerencse kevélység nélkül.

Kevélységet, részegséget, szegénységet nehéz titkolni

A kevélység lenyomja a szerencse tengelyét.

Nem tudom, ha a vak kevélykedhetik-e vakságában?

Ha a kutya bőrére eleve innának, elkevélykednék

A gazdag, ha sánta is, kevélyen **járhat**.

*

Tudásunk fundamentuma

Tudásunk végső alapja már nem tudás,

Sokáig lehet újra kérdezni, ezt honnan tudod,

De hogy ez a pohár sör hideg, ezt nem tudod, ezt *érezed*

*

Axióma

Minden bizonyításnak véget kell érnie valahol,

S ez nem más, mint a közös életformák eszménye

*

Emberi méltóság

A dolgoknak ára van, az embernek nincs

A dolgokkal ellentétben ember sosem lehet csak eszköz

A rabszolga nem ember, hanem csak beszélő szerszám...

*

Pálfordulás

Amikor 180 fokot fordítasz életeden,

Szöges ellentét az új és a régi hited között,

De nem azért, hogy előnyösebb helyzetbe juss,

Épp ellenkezőleg: üldözőből üldözött leszel...

*

Sebezhetőség

Mindenkinek van legalább egy gyenge pontja,

Ahogy pl. Achillesznek a sarka,

akit ugyan bemártottak a halhatatlanság vizébe,

de pont a sarkánál fogták...

*

Variációk

Az ember megistenül,

S az embert istenként imádják,

Vagy az isten emberi formát ölt,

És akkor félistenként jár e Földön?

*

Nem szapora munka

Molyol, szöszmötöl, babrál, vacakol

*

Pszeudo ima

Imádságnak mondja azt,

Amikor elmond egy memoritert,

Amikor az elején már tudja a végét,

Amikor ki van zárva a meglepetés

*

Ismeret és lét

Százszor jobb annak, akinek nincs barátja,

mint aki csak azt hiszi, hogy van jóbarátja,

s csak a bajban derül ki: csak szesztestvér volt...

*

A balhit is hegyeket mozgat

*

Amit szabad Jupiternek, azt nem a kisökörnek

*

Az egyiknek svájci órája van,

a másiknak meg sok jóra való szabad ideje

*

Heltai Gáspár

Az orvról meg a komondorról.

Egy orv béhága egy udvarba
és hogy a ház felé kezdene menni, találta egy komondorra.
És mindjárt kebeléből egy darab kenyeret nyujta neki, mondván:
Nesze, ezt adom, jó lágy kenyér.
Mondja a komondor:
Nem veszem el,
csak ha először megmondod, minek fejében adod énnekem,
ha jó kedvedből-é,
avagy azért, hogy hallgassak és ne ugassak,
hogy szabadon bémehess a házba
és akaratod szerint mindent kivihess belőle.
Ha jó kedvedből adod, elveszem.
Ha amazért, bizony el nem vészem.
Mert nem illenék én hozzám,
hogy egy darab lágy kenyérért elárulnám gazdámat,
holott ő nékem mindennap sok darab kenyeret ad
és azért táplál, hogy mindennemű marháját megőrizzem.
Menj el ezokáért igen hamar.
Mert azonnal ugatni kezdek
és a gazdát minden házi népével egyetemben felköltöm.
Bezzeg gonoszul jársz akkor.
És az orv elpironkodék onnét.

Értelme:
E fabula azt jelenti meg,
hogy minemű természetűek lennének az családok.
Keveset örömet adnak,
hogy annak színe alatt sokat vehessenek el.
Ezokáért jól megnézzed, ki mit ad és miért adja tenéked.
Emellett inti e fabula a házinépet, szolgákat és szolgálóleányokat,
hogy tisztükben hívek legyenek
és hogy egy kicsiny adományért avagy haszonért
gazdájoknak vagy uroknak kárt ne tegyenek,
merthogy az Úristen

az ő tisztükbe hívségre helyezettette volt őket,
mint szent Pál mondja.

Így vagyon.

*

Hallgatási pénz

Ha én egyszer kinyitom a számat!

Ha én egyszer elkezdek beszélni!

(Salamon Béla kabaré – ki megy Bogdányba)

*

Kreatív gonosz törpe
Beteg a pszichiáternek:

- Doktor úr segítsen!
Minden éjszaka, amikor elalszom,
az álmomban megjelenik egy törpe, és azt mondja:
MOST PISILÜNK!
És ekkor én mindig ágyba vizelek.
Mondja meg, mit csináljak!
- Egyszerű!
Ha újra megjelenne a törpe,
mondja azt: MOST NEM PISILÜNK!
A beteg hazamegy,
este 10-kor lefekszik aludni, és már jön is a törpe.
A beteg összeszedi a bátorságát, s ezt kiáltja:
- MOST NEM PISILÜNK! MOST NEM PISILÜNK!
- Hát most nem is - mondja a törpe.
- MOST KAKILUNK!!!

*

Hübrisz

(gör.: elbizakodottság, gőg) :
a görög elképzelés szerint a hübrisz
az ember mértéktelen és bűnös önteltsége,
mely elvakultságában (até) túlteszi magát
az istenség által megszabott korlátokon,
s ezért a Nemesisz lesújt rá.
Az elképzelés a görög mondákban (pl. Tantalosz),
a tragédiában és a világértelmezésben döntő szerepet játszott
(a szerencse hirtelen változása és a türannoszok bukása).
Az ókorban még a szerencsében való túlzott bizakodás is

hübrisznek számított (Niobé- és Oidipusz-mítosz).

*

- Apu, miért nem tudom én ezt kinyitni?
- Mert biztonsági zár van rajta, hogy gyerekek ne tudják kinyitni.
- De honnan tudja, hogy én gyerek vagyok?

*

Légy merész!
Ki mer, az nyer
Bátraké a szerencse
A vakmerő Istent kíséri
Nem bátor az a ló, csak vak
Gyáva népnek nincs hazája
Gyáva embernek se társa, se otthona

*

A félénket is bátorrá teszi a szükség.

A gyávaság senkit sem tett halhatatlanná.

*

Mint a vasat a rozsda,

úgy emészti az irigy embert saját lelke.

*

Némelyek városok felett uralkodnak,

de asszonyoknak szolgálnak.

*

Társfelismerés vakon

A zavaró illetve plusz információt nyújtó tárgyakat

(gyűrű, szemüveg) vegyük le a játék kezdetén!

Játékszabály: Kört alkotunk.

A kör közepén csukott szemmel áll az egyik játékos.

A körben állók menetirányban elindulnak,

majd a középén álló játékos jelzésére megállnak.

A kitaláló (ő áll a kör közepén)

csukott szemmel rámutat valamelyik társára,

aki odamegy hozzá

és a kitaláló kezét a saját arcára helyezi.

A kitaláló feladata:

csupán a társ arcának és kezeinek

érintése, tapintása alapján tájékozódva felismerni társát.

*

44 / 45

<https://www.youtube.com/watch?v=ggU2mbl6omI&list=PLyOfd4tLph2yu>